

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2022

MEPUTSO: 80

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(40)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(20)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(20)

2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Araba ka Sepedi.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetše ka go thala mothalo wa go putla.
7. Nako yeo e šišinywago:
KAROLO YA A:	Metsotso ye 75
KAROLO YA B:	Metsotso ye 38
KAROLO YA C:	Metsotso ye 37
8. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya mantšu a magareng ga 200 le 250 ka yona.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya le palobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga taodišo.

- 1.1 Afrika-Borwa naga ye borutho. [40]
- 1.2 Ebile kahlolo yeo e swanetšego. [40]
- 1.3 Tšeo bafsa ba di dirago di leša dihlong. [40]
- 1.4 O be a ratwa ke ditšhabatšhaba. [40]
- 1.5 Batšofadi ke bohwa bja rena. [40]

Lebelela diswantšho tše di latelago gomme o kgethe SE TEE o ngwale taodišo ya go amana le sona.

1.6

[Mothopo: Inthanete]

[40]

1.7

[Mothopo: Inthanete]

[40]

1.8

[Mothopo: Inthanete]

[40]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 40

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Kgetha SE TEE sa ditšweletšwa tša tirišano tše telele gomme o ngwale mantšu a magareng ga 80 le 100, ka ga sona.

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga setšweletšwa.

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO

Sekolong seo o tsenago go sona go na le baithuti bao ba hlorišago baithuti ba bangwe ka go ba tšeela tšhelete le dijo tša bona tša mosegare. Ngwalela hlogo ya sekolo lengwalo o mo lemoše ka bomphenyašilo bjo bo diregago mo sekolong.

[20]**2.2 LENGWALO LA SEGWERA/SETLWAEDI**

Motswalago ke yo mongwe wa baopedi bao ba sa tšwago go boa diphadišanong tša mmimo tša *America's got talent*. Mo ngwalele lengwalo o mo lebogiše ka ga tiragalo ye botse yeo ba e dirilego.

[20]**2.3 POLEDIŠANO**

Taetšo le Temošo ba boledišana ka bohlokwa bja go itokišetša tlhahlobo ya mafelelo a ngwaga nako e sa le gona. Ngwala poledišano yeo e kgodišago ebile e kgahlišago. Diriša sebopego sa maleba sa poledišano.

[20]**2.4 DITSHWAYATSHWAYO**

Sekolo sa lena se be se etetše Sehlakahlakeng sa *Robben* seo se lego Kapa Bophirima ka nako ya maikhutšo a dikolo gomme go na le dilo tše mmalwanyana tšeo o sego wa di rata leetong leo. Ngwala ditshwayatshwayo tša leeto leo.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 20**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

POTŠIŠO YA 3

Kgetha SE TEE sa ditšweletšwa tša tirišano tše kopana gomme o ngwale mantšu a magareng ga 60 le 80 ka ga sona.

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga setšweletšwa.

3.1 DITAELO

O ithapile go thuša go hlokomela batšofadi bao ba dulago lefelong la go lota bakgekolo le bakgalabje. Ngwala ditaello tšeo o tlogo go di latela go kgonthišiša tlhokomelo ya maleba go bona.

[20]

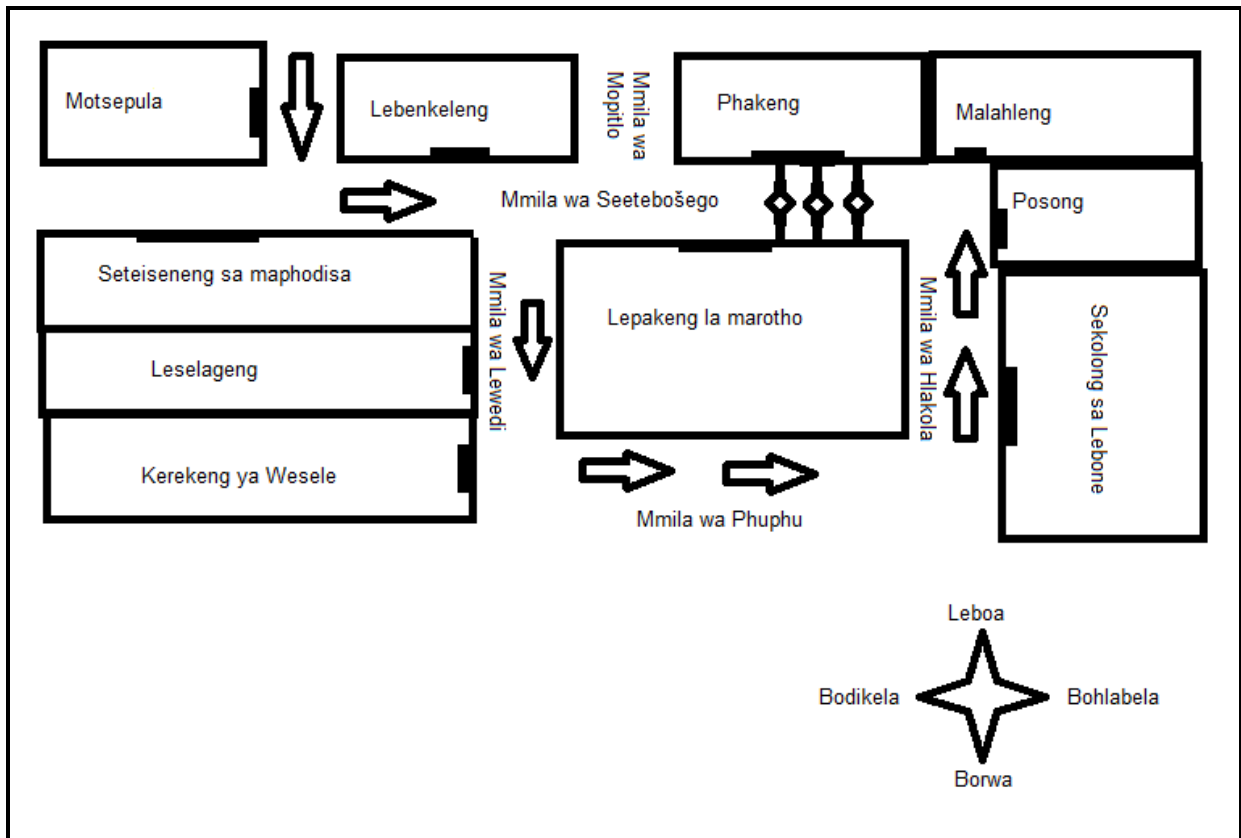
3.2 PUKUTŠATŠI

O be o letetše dipoelo tša mafelelo tša mphato wa marematlou. Ngwala pukutšatši ya ditiragalo tša letšatši pele ga ge dipoelo di ka lokollwa.

[20]

3.3 DITŠHUPETŠO

O kgopetše koko wa gago yo a dulago Motsepula go ya go go latela phasela posong gomme ga a tsebe tsela ya go ya gona. Mo ngwalele ditšhupetšo tša go laetša gore o fihla bjang fao, o lebeletše sethalwa sa ka tlase:

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C:
PALOMOKA YA TLHAHLOBO:

20
80